Glava XVI -KRIVIČNA DJELA PROTIV BRAKA I PORODICE

1. **Dvobračnost,**
2. **Omogućavanje zaključenja nedozvoljenog braka,**
3. Prinudno zaključenje braka,
4. **Vanbračna zajednica sa djetetom,**
5. **Oduzimanje djeteta,**
6. **Promjena porodičnog stanja,**

KRIVIČNA DJELA PROTIV BRAKA I PORODICE

7. **Zapuštanje i zapostavljanje djeteta,**
8. Napuštanje djeteta,
9. Povreda privatnosti djeteta,
10. Nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici,
11. Kršenje porodičnih obaveza,
12. **Izbjegavanje davanja izdržavanja,**
13. **Rodoskrvnjenje.**

Zajedničke karakteristike
Objekt zaštite ovih KD…

- dvojako određen:

1) *brak i*
2) *porodica*.

- to su osnovne ljudske i društvene vrijednosti koje čine zajednicu života ljudi zasnovanu na ljubavi, osjećanjima i srodstvu.

Pojam braka

- brak je **zakonom uređena zajednica života muškarca i žene** koja se zaključuje na osnovu slobodnog pristanka budućih supružnika na način i po postupku koji su uređeni odredbama porodičnog prava.
- brak je najuža i najintimnija zajednica iz koje nastaje porodica koja je povezana krvno, emotivno, interesno i materijalno.

Šta se uređuje Porodičnim zakonom?

- društvena uloga **braka, vanbračne zajednice i porodice je velika** i ogleda se u stvaranju, podizanju i vaspitanju potomstva.
- Porodični zakon: pojam, karakteristike i odnosi u braku, sklapanje, dejstvo i prestanak braka, odnosi roditelja i djece, usvojenje, hraniteljstvo, starateljstvo, izdržavanje, imovinski odnosi, zaštita od nasilja u porodici, lično ime i postupak u vezi sa porodičnim odnosima.

Blanketni karakter ovih KD

- **veći broj ovih KD** *ima* **blanketni karakter**: za upotpunjavanje i razumijevanje sadržine njihovog bića potrebno je **koristiti odredbe porodičnog prava** jer se **radnja izvršenja sastoji u postupanju protivno njegovim odredbama.**
- za izvršenje ovih KD potreban je **umišljaj**.
- veći broj KD ima karakter **delicta propria** jer mogu biti izvršena samo od strane određenih lica, lica sa posebnim ličnim svojstvom ili odnosom.

Dvobračnost - član 202.

(1) Ko zaključi novi brak **iako se već nalazi u braku**, kazniće se NK ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se i ko zaključi brak sa licem **za koje zna da se nalazi u braku.**

(3) Ako je raniji brak prestao ili je poništen, gonjenje se neće preduzeti, a ako je preduzeto obustaviće se.

U čemu se djelo sastoji?

1. u zaključenju *novog braka* **od strane lica koje se već nalazi u braku**;
2. u zaključenju braka **sa licem za koje učinilac zna da se nalazi u braku**.

- ovo se KD u pravnoj teoriji naziva **bigamija**.
- objekt zaštite je **monogamni brak** kao zajednica jednog muškarca i jedne žene.

Radnja izvršenja

- *je zaključenje braka između lica od kojih se jedno ili oba nalaze u zakonitom braku*.
- prema PP brak je zaključen kad su dva lica različitog pola, pred ovlašćenim licem dala slobodnu izjavu volje na način predviđen zakonom da stupaju u brak za koji je na osnovu prethodne izjave svjedoka utvrđeno da nema bračnih smetnji.
- dvobračnost postoji i ako je raniji brak zaključen pri postojanju bračnih smetnji, ali još uvijek nije poništen.

Djelo ima dva oblika:

1) zaključenje novog braka **od strane lica koje se već nalazi u braku** i
2) zaključenje novog braka **sa licem koje se nalazi u braku**.

Prvi oblik djela

- **postoji kada jedno lice koje se nalazi u zakonitom braku, zaključi novi brak.**
- ovo djelo se može pojaviti u dva vida:

a) **prava ili obostrana dvobračnost** – kada se oba supružnika nalaze u braku, pa između sebe zaključe novi brak i

b) **neprava ili jednostrana dvobračnost** – kada se samo jedan od supružnika nalazi u braku, pa zaključi novi brak sa drugim licem.

Drugi oblik djela

- postoji kad učinilac koji nije u braku zaključi brak *sa drugim licem za koje zna da se već nalazi u braku*.
- za postojanje KD je potrebno da novi brak bude punovažan, tj. zaključen na način i pod uslovima koji su predviđeni zakonom.
- izvršilac djela može da bude **svako lice.**
- u pogledu krivice potreban je **umišljaj.**

Omogućavanje zaključenja nedozvoljenog braka-član 182

- **Službeno lice ovlašćeno za zaključenje braka** koje u vršenju svoje službene dužnosti svjesno dozvoli da se zaključi brak koji je po zakonu zabranjen ili ništav, kazniće se NK ili kaznom zatvora do dvije godine.

U čemu se djelo sastoji?

- u svjesnom dozvoljavanju da se zaključi brak koji je po zakonu zabranjen ili ništav od strane službenog lica koje je ovlašćeno za zaključenje braka.
- **objekt zaštite** je punovažnost zaključenja braka, odn. ispunjenost zakonskih uslova za zaključenje i punovažnost braka.
- ovim se KD štiti i službena dužnost - dužnost koja je vezana za zaključ. braka.

Radnja izvršenja

- je svjesno dozvoljavanje da se zaključi zabranjen ili ništav brak između drugih lica.
- to se čini na poseban način - zloupotrebom službene dužnosti.
- ovdje je radnja pomaganja inkriminisana kao samostalno KD.
- **izvršilac djela** može da bude **samo službeno lice** koje je ovlašćeno za zaključenje braka;
- **u pogledu krivice** potreban je **umišljaj**.

Vanbračna zajednica sa maloljetnim licem - član 184.

(1) Punoljetno lice koje živi u **vanbračnoj zajednici sa djetetom** mlađim od 16 godina, kazniće se NK ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se roditelj, usvojilac ili staralac koji djetetu iz stava 1. ovog člana omogući da u vanbračnoj zajednici živi sa drugim licem ili ga na to navede.

Teži oblik djela

(3) Ako je djelo iz stava 2. ovog člana učinjeno iz koristoljublja, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina i NK.

(4) Ako se brak zaključi, gonjenje se neće preduzeti, a ako je preduzeto, obustaviće se.

Objekt zaštite

- **objekt zaštite** je sloboda djeteta **koje je mlađe od 16 godina** u pogledu odlučivanja da li će i s kim, kada i gdje stupiti u vanbračnu zajednicu.

Prvi osnovni oblik KD

- čini punoljetno lice koje živi u vanbračnoj zajednici sa djetetom mlađim od 16 godina (bitno za postojanje KD da je dijete dobrovoljno zasnovalo vanbračnu zajednicu sa učiniocem).
- izvršilac može da bude **svako punoljetno lice.**
- u pogledu krivice je potreban **umišljaj** koji obuhvata svijest o uzrastu pasivnog subjekta.
- pasivni subjekt je dijete mlađe od 16 godina u vrijeme izvršenja djela.

Drugi osnovni oblik djela

- čini roditelj, usvojilac ili staralac djeteta koji ga navede ili mu omogući da živi u vanbračnoj zajednici sa punoljetnim licem.
- radnja izvršenja je određena alternativno kao: **a)** navođenje – u vidu podstrekavanja i **b)** omogućavanje – u vidu pomaganja.
- **izvršilac djela** - samo određena lica – roditelj, usvojilac ili staralac djeteta koje živi u vanbračnoj zajednici.
- u pogledu krivice potreban je **umišljaj**.

Pasivni subjekt djela

- je **dijete uzrasta do 16 godina u vrijeme izvršenja djela**.
- **ako učinilac i pasivni subjekt naknadno zaključe brak**, tada se krivično gonjenje učinioca neće preduzeti, odn. ako je preduzeto, obustaviće se.

Teži oblik ovog djela

- **postoji ako** roditelj, usvojilac ili staralac navedu ili omoguće djetetu uzrasta do 16 g. da živi u vanbračnoj zajednici sa punoljetnim licim ili ga na to navedu **iz koristoljublja**.
- koristoljublje je kvalifikatorna okolnost za koju zakon propisuje strožije kažnjavanje.
- pobuda u vidu koristoljublja mora da postoji na strani učinioca u vrijeme preduzimanja radnje izvršenja, ali ona ne mora biti i ostvarena u svakom konkretnom slučaju.

Oduzimanje djeteta - čl. 185

(1) Ko dijete **protivpravno zadrži ili oduzme** od roditelja, usvojioca, staraoca ili od ustanove, odn. lica kojima je ono povjereno, ko ga zadržava ili sprečava da ono bude kod lica koje ima pravo na njega, ili onemogućava izvršenje odluke kojom je dijete povjereno određenom licu, kazniće se NK ili kaznom zatvora do dvije godine.

Teži oblik ovog KD

(2) Ako je djelo iz stava 1. ovog člana učinjeno iz koristoljublja ili drugih niskih pobuda ili u namjeri da se dijete trajno zadrži, ili je usljed djela teže ugroženo zdravlje, vaspitavanje ili školovanje djeteta, ili je usljed izvršenja djela dijete napustilo teritoriju Bosne i Hercegovine učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.

Oslobađanje od kazne

(3) Učinioca djela iz st. 1. i 2. ovog člana koji dobrovoljno preda dijete licu ili ustanovi kojoj je ono povjereno ili omogući izvršenje odluke o povjeravanju djeteta, sud može osloboditi od kazne.

Izricanje uslovne osude za KD

(4) Pri izricanju uslovne osude za djelo iz st. 1. i 2. ovog člana sud može odrediti obavezu učiniocu da u određenom roku preda dijete licu ili ustanovi kojoj je dijete povjereno ili omogući izvršenje odluke kojom je dijete povjereno određenom licu ili ustanovi.

(5) Pokušaj djela iz stava 1 ovog člana je kažnjiv.

U čemu se djelo sastoji?

1. **protivpravno zadržavanje ili oduzimanje djeteta** od roditelja, usvojioca, staraoca ustanove ili lica kojima je ono povjereno;
2. **zadržavanju ili sprečavanje djeteta da bude kod lica koje ima pravo na njega**;
3. **onemogućavanju izvršenja odluke** kojom je dijete povjereno određenom licu;

- objekt zaštite je **dijete**.

Djelo ima tri osnovna oblika:

1) protivpravno zadržavanje ili oduzimanje djeteta,
2) zadržavanje ili sprečavanje djeteta da bude kod određenog lica,
3) onemogućavanje izvršenja odluke o povjeravanju djeteta.

1) Prvi oblik djela

- je protivpravno zadržavanje ili **oduzimanje djeteta**.
- djelo se sastoji u **protivpravnom zadržavanju ili oduzimanju** djeteta od roditelja, usvojioca, staraoca, lica ili ustanove kojima je ono povjereno.

Radnja izvršenja

- **dvojako alternativno određena kao**:

a) **protivpravno zadržavanje** ili

b) **oduzimanje djeteta**.

- bitno: da se radnja izvršenja preduzima protivpravno, od neovlašćenog lica, van slučajeva i van postupka koji su zakonom određeni.

Izvršilac djela i oblik krivice

- pasivni subjekt je **dijete – lice uzrasta do 18 godina** koje podliježe roditeljskom staranju.
- izvršilac djela može biti **svako lice**, ali je to najčešće roditelj ili srodnik kome dijete nije povjereno.
- u pogledu krivice potreban je **umišljaj** koji obuhvata svijest o protivpravnosti postupanja.

2) Drugi oblik djela

- zadržavanje ili sprečavanje djeteta da bude kod lica koje ima pravo na njega.
- radi se o onemogućavanju izvršenja odluke nadležnog organa kojom je određen način održavanja ličnih odnosa djeteta sa drugim roditeljem ili drugim srodnikom.
- djelo se sastoji u sprečavanju roditelja ili drugog srodnika da održavaju lične odnose sa djetetom.

Radnja izvršenja

- **je onemogućavanje izvršenja odluke nadležnog organa** (za postojanje djela je bitno da se radi o pravosnažnoj odluci suda ili organa starateljstva kojom su uređeni lični odnosi između djeteta sa drugim roditeljem ili drugim srodnikom).
- **izvršilac djela** može da bude roditelj ili drugo lice kome je dijete povjereno.
- u pogledu krivice potreban je **umišljaj**.

3) Treći oblik djela

- **onemogućavanje izvršenja odluke** kojom je dijete povjereno određenom licu.
- djelo se sastoji u sprečavanju lica kome je povjereno dijete odlukom nadležnog organa da vrši svoje roditeljsko pravo.

Izvršilac djela

- **izvršilac djela** može da bude **svako lice**, ali je to najčešće roditelj ili drugi srodnik kome dijete nije povjereno na njegu, čuvanje i vaspitavanje.
- u pogledu krivice potreban je **umišljaj.**

Oslobađanje od kazne

- ako učinilac djela dobrovoljno preda dijete licu ili ustanovi kojoj je ono povjeren ili ako omogući izvršenje odluke o povjeravanju djeteta, sud ga može osloboditi od zakonom propisane kazne.

Teži oblik djela postoji u četiri slučaja:

1) ako je **osnovni oblik djela učinjen iz koristoljublja** ili drugih niskih pobuda – pobuda učinioca predstavlja kvalifikatornu okolnost.

- pobuda mora da postoji na strani učinioca u vrijeme preduzimanja radnje izvršenja, ali ona ne mora u konkretnom slučaju da bude ostvarena.

2) ako je djelo učinjeno u namjeri da se dijete trajno zadrži (namjera mora da postoji kod učinioca u vrijeme preduzimanja radnje).

Teži oblik djela postoji u četiri slučaja:

3) ako je usljed preduzete radnje izvršenja **teže ugroženo zdravlje, vaspitanje ili školovanje djeteta** i

4) ako je izvršenim djelom **dijete napustilo teritoriju Bosne i Hercegovine**.

Promjena porodičnog stanja - član 186

(1) Ko podmetanjem, zamjenom ili na drugi način promijeni porodično stanje djeteta, kazniće se NK ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Ko djelo iz stava 1 ovog člana izvrši iz koristoljublja, zloupotrebom položaja ili u sastavu grupe ili organizovane kriminalne grupe,kazniće se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Promjena porodičnog stanja - član 186

(3) Ko zamjenom ili na drugi način nehatno promijeni porodično stanje djeteta, kazniće se NK ili kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Pokušaj djela iz stava 1. ovog člana je kažnjiv.

U čemu se djelo sastoji?

- **u promjeni porodičnog stanja djeteta** podmetanjem, zamjenom ili na drugi način.
- **objekt zaštite** je porodično stanje djeteta u odnosu na druga lica.
- porodični status djeteta čine: ime i prezime, pravo na nasleđivanje, prava i dužnosti u okviru porodice i dr.

Radnja izvršenja

- jeste promjena porodičnog stanja djeteta; netačno, neistinito prikazivanje podataka koji određuju njegov porodični status.
- to se može učiniti: **a) podmetanjem** – stvaranjem pogrešne predstave kod drugog lica da je određena žena rodila dijete koje u stvari nije rodila, **b) zamjenom** - stvaranjem pogrešne predstave kod drugog lica da je određena žena rodila drugo dijete, a ne ono koje je stvarno rodila i **c) na drugi način**.

Izvršilac djela i oblik krivice

- **pasivni subjekt je živo rođeno dijete**.
- **izvršilac djela** može biti svako lice, ali je to najčešće neko od roditelja ili bliskih srodnika.
- u pogledu krivice potreban je **umišljaj**.
- pokušaj ovog djela je kažnjiv.

Teži oblik djela

- **teži oblik djela postoji ako je radnja izvršenja preduzeta na poseban, specifičan ili opasan način:**

1) iz koristoljublja,
2) zloupotrebom položaja učinioca ili
3) u sastavu grupe ili organizovane kriminalne grupe.

Lakši oblik djela

- **postoji** ako do promjene porodičnog stanja djeteta dođe nehatnom zamjenom ili na drugi način.
- blaži oblik krivice – nehat (svjesni ili nesvjesni) predstavljaju osnov za blaže kažnjavanje učinioca ovog djela.

Zapuštanje i zlostavljanje djeteta- član 187

(1) Roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje **grubim zanemarivanjem** svoje dužnosti zbrinjavanja i vaspitanja **zapusti dijete** o kojem je dužno da se stara, kazniće se NK ili kaznom zatvora do tri godine.

Teži oblik ovog djela

(2) Roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje **zlostavlja dijete** ili ga prinuđava na pretjeran rad ili rad koji ne odgovara uzrastu maloljetnog lica ili na prosjačenje, ili ga iz koristoljublja navodi na vršenje drugih radnji koje su štetne za njegov razvoj, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Najteži oblici ovog djela

(3) Ako je usljed djela iz st. 1. i 2. ovog člana **nastupila** teška tjelesna povreda ili teško narušenje zdravlja djeteta, ili se dijete odalo prostituciji, alkoholu ili drugim oblicima asocijalnog ponašanja, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Ko čini djelo?

- djelo čini **roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice** koje grubim zanemarivanjem svoje dužnosti zbrinjavanja i vaspitanja zapusti dijete o kojem je dužno da se stara ili koje zlostavlja diete ili ga prinuđava na pretjerani rad ili na rad koji ne odgovara uzrastu maloljetnog lica ili na prosjačenje ili ga navodi iz koristoljublja na vršenje drugih radnji koje su štetne za njegov razvoj.
- objekt zaštite je **ličnost i pravilan razvoj djeteta**.

Djelo ima dva osnovna oblika ispoljavanja

a) **zapuštanje djeteta** i

b) **zlostavljanje i prinuđavanje djeteta**.

- izvršilac djela može da bude **samo određeno lice** – roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje ima određenu dužnost zbrinjavanja ili vaspitanja djeteta.
- u pogledu krivice potreban je **umišljaj.**

Prvi osnovni oblik djela je zapuštanje djeteta

- djelo čini roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje grubim zanemarivanjem svoje dužnosti zbrinjav. i vaspit. zapusti dijete o kojem je dužno da se stara.
- **radnja izvršenja je zapuštanje djeteta.**
- **bitno** za postojanje djela - da je ova radnja izvršenja preduzeta na određeni način - grubim zanemarivanjem dužnosti zbrinjavanja ili vaspitanja od strane roditelja, usvojioca, staraoca ili dr. lica.

Drugi osnovni oblik djela je *zlostavljanje i prinuđavanje djeteta*

- djelo čini roditelj, usvojilac, staralac ili drugo lice koje **zlostavlja** dijete ili ga **prinuđava na pretjerani rad** ili na rad koji ne odgovara uzrastu maloljetnog lica ili **na prosjačenje** ili ga navodi iz koristoljublja na vršenje drugih radnji koje su štetne za njegov razvoj.

Radnja izvršenja

- alternativno postavljena:

a) **zlostavljanje** – nanošenje nepotrebnih i prekomjernih fizičkih ili psihičkih bolova, patnji i nelagodnosti djetetu na bilo koji način, bilo kojom djelatnošću i bilo kojim sredstvom, ali da to ne predstavlja laku tjelesnu povredu i

b) **prinuđavanje** – uticanje na volju djeteta da ono donese odluku da nešto čini, ne čini ili trpi protivno svojoj slobodno izraženoj volji.

Prinuđavanje se mora odnositi na:

a) pretjerani rad ili rad koji ne odgovara uzrastu maloljetnog lica (kada je rad pretjeran ili kada rad ne odgovara uzrastu maloljetnog lica predstavlja faktičko pitanje koje sud rješava u svakom konkretnom slučaju),

b) prosjačenje i

c) navođenje iz koristoljublja na vršenje drugih radnji koje su štetne za razvoj djeteta.

- **bitno** - da se radnja izvršenja preduzima iz koristoljublja koje ne mora biti i ostvareno u konkretnom slučaju.

Teži oblik djela

- postoji ako je usljed preduzete radnje izvršenja bilo kog osnovnog oblika nastupila teža posljedica u vidu: **a) teške tjelesne povrede ili teškog narušavanja zdravlja djeteta** b) **ako se dijete odalo prostituciji, alkoholu ili drugim oblicima asocijalnog ponašanja**.
- u odnosu na težu posljedicu učinilac postupa sa nehatom; teža posljedica treba da se nalazi u uzročno-posljedičnoj vezi sa preduzetom radnjom izvršenja osnovnog djela.

Nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici – čl. 190

(1) Ko primjenom nasilja, prijetnjom da će napasti na život ili tijelo, drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrožava spokojstvo, tjelesni integritet ili duševno zdravlje člana svoje porodice ili porodične zajednice i time **dovede do povrede njegovog fizičkog ili psihičkog integriteta,** kazniće se NK ili kaznom zatvora do tri godine.

Teži oblik djela

(2) Ako je učinilac prilikom preduzimanja nasilničkih radnji, prijetnje da će napasti na život ili tijelo, drskog ili bezobzirnog ponašanja koristio oružje, opasno oruđe ili drugo sredstvo pogodno da tijelo teško povrijedi ili zdravlje naruši, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Najteži oblici djela

(3) Ako je usljed djela iz st. 1. i 2. ovog člana nastupila teška tjelesna povreda ili teško narušavanje zdravlja ili su djela učinjena prema djetetu ili u prisustvu djeteta, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od dvije do 10 godina.

(4) Ako je usljed djela iz st. 1, 2. i 3. ovog člana nastupila smrt člana porodice ili porodične zajednice, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od tri do 15 godina.

Kršenje mjera zaštite od nasilja u porodici

(5) Ko prekrši zaštitne mjere ili hitne mjere zaštite od nasilja u porodici koje mu je sud odredio na osnovu zakona, kazniće se NK i kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

Ko se smatra članom porodice ili porodične zajednice?

(6) Članom porodice ili porodične zajednice, u smislu ovog KD, smatraju se supružnici ili bivši supružnici i njihova djeca i djeca svakog od njih, vanbračni partneri ili bivši vanbračni partneri, njihova djeca ili djeca svakog od njih, srodnici po tazbini zaključno do drugog stepena bez obzira na činjenicu da je bračna zajednica prestala, roditelji sadašnjih i bivših bračnih i vanbračnih partnera...

Ko se smatra članom porodice ili porodične zajednice?

...srodnici iz potpunog usvojenja u pravoj liniji bez ograničenja, a u pobočnoj zaključno sa četvrtim stepenom, kao i srodnici iz nepotpunog usvojenja, lica koja vezuje odnos starateljstva, lica koja žive ili su živjela u istom porodičnom domaćinstvu, bez obzira na srodstvo, te lica koja imaju zajedničko dijete ili je dijete začeto, iako nikada nisu živjela u istom porodičnom domaćinstvu.

Nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici

- predstavlja **novo KD** koje do sada nije postojalo u našem krivičnom zakonodavstvu.
- kriminalnopolitički cilj ove inkriminacije jeste da **sankcioniše i spriječi porodično nasilje** koje se najčešće ispoljava kao nasilje u braku, nasilje prema članovima zajedničkog domaćinstva i nasilje prema djeci.
- svaki od navedenih oblika podrazumijeva **psihičko, fizičko i ekonomsko zlostavljanje**.

Izbjegavanje davanja izdržavanja - član 192

(1) Ko ne daje izdržavanje za lice koje je po zakonu dužan da izdržava, a ta dužnost je utvrđena na osnovu izvršne sudske odluke ili izvršnog poravnanja pred sudom ili drugim nadležnim organom, kazniće se NK ili kaznom zatvora do jedne godine.

Teži oblici djela

(2) Ako su usljed djela iz stava 1. ovog člana nastupile teške posljedice za izdržavano lice, učinilac će se kazniti kaznom zatvora do tri godine i NK.

(3) Pri izricanju uslovne osude sud može učiniocu odrediti obavezu da izmiri dospjele obaveze i da uredno daje izdržavanje.

U čemu se djelo sastoji?

- u nedavanju izdržavanja za lice koje je učinilac djela po zakonu dužan da izdržava, a ta je dužnost utvrđena izvršnom sudskom odlukom ili izvršnim poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom u iznosu i na način kako je odlukom ili poravnanjem utvrđeno.
- **objekt zaštite** je obezbjeđenje egzistencijanih materijalnih uslova za život člana porodice.

Radnja izvršenja je nedavanje izdržavanja

- to je svjesno i voljno propuštanje da se uplati u određenom roku utvrđeni iznos na ime izdržavanja za člana svoje porodice.
- izdržavanje se sastoji u davanju određenog novčanog iznosa koji je neophodan za podmirenje osnovnih egzistencijalnih potreba za život izdržavanog lica u pogledu ishrane, stanovanja, oblačenja, liječenja, vaspitanja i obrazovanja.

Neophodan uslov za ovo KD

- je postojanje izvršne odluke suda ili izvršnog poravnanja pred sudom ili drugim nadležnim organom (centar za socijalni rad) kojim je utvrđena obaveza izdržavanja i iznos koji se ima uplaćivati mjesečno na ime određenih lica kada odluka postane izvršna.
- visinu i način izdržavanja utvrđuje nadležni državni organ – sud ili organ starateljstva.

Izvršilac djela

- izvršilac djela može da bude **samo lice koje je određeno kao dužnik izdržavanja** po izvršnoj odluci suda ili na osnovu izvršnog poravnanja pred sudom ili drugim nadležnim državnim organom, pa to ne čini.
- pasivni subjekt je lice koje je učinilac djela dužan po zakonu da izdržava.
- za postojanje krivice potreban je **umišljaj.**

Teži oblik djela

- postoji ako su usljed preduzete radnje izvršenja nastupile teške posljedice za izdržavano lice.
- koje su to teške posljedice, kada one postoje i kada su u uzročno-posljedičnoj vezi sa preduzetom radnjom izvršenja, predstavlja faktičko pitanje koje sud rješava u konkretnom slučaju.

Rodoskrvnjenje – član 193

- Ko izvrši obljubu sasrodnikom po krvi u pravoj liniji ili sa bratom, odnosno sestrom, kazniće se kaznom zatvora od jedne do pet godina.

U čemu se djelo sastoji?

- djelo čini lice koje izvrši obljubu sa srodnikom po krvi u pravoj liniji ili sa bratom, odnosno sestrom.
- ovo djelo se u pravnoj teoriji naziva ''incest''.
- objekt zaštite je porodično jedinstvo i sprečavanje rađanja tjelesno i duševno nezdravog potomstva.

Radnja izvršenja

- radnja izvršenja je obljuba između srodnika po krvi.
- obljuba je prirodni polni odnos (snošaj) između lica različitog pola.
- za postojanje djela je bitno da radnju izvršenja preduzima jedno lice u odnosu na svog srodnika po krvi u pravoj liniji, odnosno brata ili sestru.

Izvršilac djela i oblik krivice

- izvršilac djela može da bude lice koje preduzima radnju izvršenja prema svom krvnom srodniku u pravoj ili pobočnoj liniji do drugog stepena.
- ovdje se radi o obliku nužnog saizvršilaštva i to u vidu konvergentnog krivičnog djela.
- u pogledu krivice potreban je umišljaj.